

C118 – LEE16

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

8 maart 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jef Tavernier tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het grijswaterproject in de regio Kortrijk	1
Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de reglementering voor de bescherming van legkippen en de gevolgen voor de nutriëntenemissierechten	3
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de financiële implicaties van de gemeentelijke zoneringsplannen voor waterzuivering	3
Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over problemen bij de realisatie van de nabestemming van ontgonnen kleigronden	6

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Vraag om uitleg van de heer Jef Tavernier tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het grijswaterproject in de regio Kortrijk

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de waterproblematiek in West-Vlaanderen is ondertussen genoegzaam bekend. In West-Vlaanderen is de vraag naar kwalitatief water groot. De vraag komt niet alleen van de gezinnen, maar ook van de landbouw, in het bijzonder van de tuinbouw, en van de industrie, in het bijzonder de textielindustrie in de streek van Kortrijk. Het water wordt opgepompt en daartoe gaat men steeds dieper. Als er één provincie is met een probleem met de grondwatertafel, dan is het West-Vlaanderen wel.

Een aantal jaren geleden werd een project opgezet. Het is de bedoeling om daar waar het niet nodig is om voor 100 percent drinkwaterkwaliteit of om het beste water vanuit diepere grondlagen aan te bieden, gebruik te maken van gezuiverd water. Dat wordt bedoeld met het grijswatercircuit. Er werden een aantal initiatieven genomen met de bedoeling om het diep grondwater te vervangen door Leiewater of een effluent uit een zuiveringsstation en om dat water via een afzonderlijk leidingennetwerk te distribueren.

In het begin van het jaar werd door de POM West-Vlaanderen een infoavond georganiseerd voor bedrijven. Het was de bedoeling om te peilen naar de interesse om in het project 'proceswater voor de industrie in West-Vlaanderen' te stappen. Het water zou worden geleverd door de VMW (Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening) en zou drinkwaterkwaliteit hebben. Ik heb de indruk dat het voorstel nogal afwijkt van de oorspronkelijke doelstelling. Het was immers de bedoeling om Leiewater, rivierwater en oppervlaktewater primair te zuiveren en te gebruiken in onder meer de textielindustrie.

Mijnheer de minister, is dit de fundamentele optie? Waarom werd de oorspronkelijke opzet verlaten?

We kunnen ons ook bijkomende vragen stellen als we de Europese subsidiëring eens bekijken. Er werd immers een project ingediend bij Europa, en Europa heeft toestemming gegeven om het te subsidiëren, maar dat gebeurde op basis van een ander concept. Zal Europa akkoord blijven gaan met de subsidiëring van het project? Gaat het niet om een verdoken manier om de VMW te subsidiëren?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Tavernier, ik ga ervan uit dat u samen met mij heel blij bent omdat we het project eindelijk hebben gerealiseerd. De grond van de zaak is immers dat er geen grond- of dieptewater meer wordt gebruikt. De regering heeft het initiatief genomen om heel spaarzaam om te springen met het sokkelwater, want dat is het blauwe goud en mag niet worden gebruikt op een manier die een zware hypotheek legt op de toekomst. Ik ga er dus van uit dat ik u voldoening kan schenken, want weer eens werd op een heel pragmatische wijze resultaat geboekt dankzij het werk van velen.

Het subsidiëren van grijswaterprojecten is één element van het beleid om te komen tot een duurzaam beheer van het diepe grondwater en het stimuleren van alternatieve bronnen. Om de goede toestand van de grondwaterlichamen te bereiken, zoals voorgeschreven in de kaderrichtlijn Water, werd een mix van beleidsinstrumenten ontwikkeld. Ik heb een sturend heffingenbeleid geïntroduceerd, er wordt een efficiënt vergunningbeleid gevoerd, en dat wordt aangevuld met subsidies om rationeel watergebruik te stimuleren, zoals het grijswaterproject.

Het regulerend heffingenbeleid is belangrijk. De kwetsbare waterlagen en gebieden werden vooreerst in Vlaanderen volledig in kaart gebracht en afgebakend. In functie van de kwetsbaarheid van de waterlaag of het gebied waarbinnen een grondwaterwinning gelegen is, werden de heffingen verhoogd. Hoe kwetsbaarder de watervoerende laag en hoe meer alternatieven ter beschikking staan, des te hoger is de heffing. Dat is een heel belangrijk uitgangspunt. Anderzijds worden bijvoorbeeld drinkwatermaatschappijen die via infiltratie het watersysteem in evenwicht houden, vrijgesteld van grondwaterheffing.

Wat de vergunningverlening betreft, worden bij een hervergunning van grondwaterwinningen, de vergunde volumes, in functie van beschikbare alternatieven, sterk afgebouwd. Dit alles is gekoppeld aan een specifieke monitoringstrategie om de inzet van de genoemde instrumenten waar nodig bij te sturen. Collega's, ik denk dat dit een beleidsinstrumentenmix is die goed in elkaar steekt, maar dat is een argument pro domo.

Mijnheer Tavernier, oorspronkelijk sloeg het project op enkele textielveredelingsbedrijven in Waregem die een grote hoeveelheid grondwater uit de sokkel oppompen. Initieel was het de bedoeling proceswater aan te

maken en aparte leidingen aan te leggen naar de bedrijven. Daartoe werd door de VMW een studieproject uitgewerkt in samenwerking met Aquafin, waarbij het effluent van de RWZI Waregem gebruikt zou worden.

Er is dan een hele discussie ontstaan over de subsidiëring van het grijswaterproject in de regio Waregem. Het project heeft ondertussen dus een hele weg afgelegd. Over de doelstellingen zijn alle partijen het eens: schaars grondwater, zeker in het geval van hoogwaardig sokkelwater, moet vervangen worden door een grijswaterbron, zoals in dit geval oppervlaktewater uit het kanaal Kortrijk-Bossuit, zijnde Scheldewater.

De kern van de discussie spitst zich meestal toe op een principiële kwestie of het grijswatercircuit van productie tot afnemer een fysisch onderscheiden geheel moet zijn. Uit het technisch-financieel onderzoek is gebleken dat het project met een fysisch gescheiden circuit heel wat duurder is dan een geïntegreerde aanpak via de drinkwaterleidingen.

Mijnheer Tavernier, zoals ik altijd probeer te doen, heb ik pragmatisch gekeken wat het principe is, wat we moeten realiseren en hoe we daartoe kunnen komen door alle elementen in ogenschouw te nemen. Een heel belangrijk element was dat apart gescheiden circuit, dat aangelegd moest worden.

Beide scenario's zouden bij realisatie echter tot volledig identieke ecologische resultaten leiden. Een volledig gescheiden circuit is vanuit rationeel en economisch oogpunt dan ook onverantwoord. De prijs van het geleverde water zou op die manier ook dermate hoog zijn dat er geen enkele afnemer gevonden zou worden. Dit zou betekenen dat er vandaag nog altijd geen grijswaterproject zou bestaan. Ook hier een pragmatische aanpak. Want als de ecologische resultaten dezelfde zijn, kunnen we het ook op een andere manier organiseren, want iets organiseren waarvoor geen afnemers zijn, heeft geen enkele zin.

Mijnheer Tavernier, bovendien is voor het proceswater dat de betreffende bedrijven nodig hebben een dermate hoge kwaliteit vereist dat een bijkomende behandeling door de bedrijven hoe dan ook vereist zou zijn. Een behandeling van het grijswater tot drinkwaterkwaliteit is dan ook zinvol.

Ten slotte wil ik nog onderstrepen dat het huidige project volledig in overeenstemming is met de vigerende besluiten inzake subsidies en de beslissing van de Europese Commissie met betrekking tot het besluit.

Mijnheer Tavernier, het moet u toch uitermate plezier doen dat het project een groot succes is. Door het gewijzigde opzet zullen nu tientallen bedrijven gebruik maken van het grijswaterproject in plaats van de oorspronkelijke

drie grote textielbedrijven. Ook de risico's van het project zijn hiermee gespreid, want een bedrijf dat in den beginne bij het project was betrokken, is ondertussen failliet.

Het opzet was het zeer spaarzaam omspringen met het sokkelwater. Met het grijswaterproject werd een voorstel geformuleerd, waarbij we hebben vastgesteld dat een apart circuit een hoge kost met zich mee zou brengen, maar ecologisch het hetzelfde resultaat zou opleveren.

U kunt natuurlijk de vraag stellen of het hier nog om grijswater gaat, maar het belangrijkste is dat het geen sokkelwater is. Door bedrijven die vroeger sokkelwater gebruikten nu te laten overschakelen op oppervlaktewater met de kwaliteit van drinkwater, hebben we een heel belangrijke stap gezet in de realisatie van de oorspronkelijke doelstelling van dit project.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. De doelstelling is inderdaad het sparen van sokkelwater, vooral gezien de daling van de grondwatertafel.

Ik noteer de verschillende elementen die u hebt aangebracht. Ik zal nagaan of de ecologische resultaten inderdaad hetzelfde zijn en hoe het staat met de subsidiëring, want ik denk dat daar eventueel nog een probleem kan zijn.

Ik denk dat het belangrijk is dat heel wat bedrijven erop inspelen. De vraag rijst natuurlijk hoe de kosten worden verdeeld. Ik heb de indruk dat de kosten voor een deel worden verschoven. In een aantal gevallen moesten de bedrijven wat meer kosten dragen, waar nu de overheid wat meer draagt.

Ik ben uiteraard voorstander van ecologisch verantwoorde projecten, maar ook van een correcte verdeling van de kosten, waarbij ik een groot voorstander ben van het internaliseren van de externe kosten en de vervuiler dus betaalt.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: U weet dat er nog andere projecten zijn in West-Vlaanderen. Vijf grote diepvriesbedrijven trekken heel wat water uit de sokkel. We hadden een groot probleem met de sokkel van West-Vlaanderen. Ik heb daar persoonlijk een oplossing gezocht. Ik heb daartoe drie spaarbekkens ingeplant. Een daarvan is reeds in gebruik. Het tweede komt er volgend jaar, en het derde twee jaar later. Die spaarbekkens hebben drie grote voordelen. Ten eerste loopt het water niet meer in een grote beek om uiteindelijk in de zee terecht te komen, maar sijpelt het rustig

in de sokkel. Ten tweede tappen de landbouwers geen water meer uit de grond. Zij komen daarvoor naar de spaarbekkens. Onze regio wordt regelmatig geconfronteerd met wateroverlast. Het derde voordeel is dan ook dat de spaarbekkens het water op een hoog of laag niveau kunnen opnemen. In de toekomst willen we eventueel nog een buizensysteem aanleggen van de spaarbekkens naar de groentebedrijven zodat zij daar rechtstreeks of onrechtstreeks gebruik van kunnen maken. Dit systeem lijkt me ook voor andere regio's in West-Vlaanderen bijzonder interessant.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de reglementering voor de bescherming van legkippen en de gevolgen voor de nutriëntenemissierechten

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Het KB van 17 oktober 2005 inzake de bescherming van legkippen voorziet in minimumnormen voor de bescherming van legkippen. Het is niet van toepassing op kippenhouderijen met minder dan 350 legkippen en op kippenhouderijen voor het fokken van legkippen.

Vanaf 1 januari 2005 moeten alle aangepaste kooien aan een aantal eisen voldoen. Elke kip beschikt over een kooioppervlakte van ten minste 750 vierkante centimeter, een nest, een met strooisel bedekte ruimte waar de kippen kunnen scharrelen en bodempikken en een geschikte zitstok met een lengte van minstens 15 centimeter. Er moet een vrij beschikbare voederbak aanwezig zijn met een lengte van ten minste 12 centimeter vermenigvuldigd met het aantal kippen in de kooi. Elke kooi moet voorzien zijn van een passend watervoorzieningsstelsel. De rijen kooien zijn van elkaar gescheiden door gangen van ten minste 90 centimeter breed. De kooien zijn uitgerust met passende voorzieningen om het doorgroeien van de nagels tegen te gaan.

Mijnheer de minister, door de Europese verplichting om meer ruimte per kip te voorzien, zullen een aantal boeren een overschot aan rechten hebben die zij niet kunnen verkopen. Een boer moet dus ofwel het geheel verkopen, ofwel stoppen met het houden van kippen. Bij de goedkeuring van het Mestdecreet hebben we beslist dat uitzonderingen mogelijk moeten zijn. Voorziet de Vlaamse Regering hier in een afwijking? Zo ja, hoe zal die decreet worden toegepast?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Callens, u verwijst terecht naar het nieuwe Mestdecreet. Het gaat hier in het bijzonder over paragraaf 3 van artikel 31, die bepaalt dat bij overdracht van nutriëntenemissierechten van een bepaalde soort, de uitbating van deze diersoort volledig moet worden stopgezet. Het Vlaams Parlement heeft aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid gegeven om voor bepaalde diersoorten af te wijken van deze bepaling. Daar is echter nog geen uitvoering aan gegeven omdat nog een aantal andere bepalingen verder moeten worden uitgewerkt in een uitvoeringsbesluit.

Mijnheer Callens, ik heb heel duidelijk de probleemstelling genoteerd en zal, wanneer het uitvoeringsbesluit wordt opgemaakt, nagaan hoe we aan de door u geschetste problematiek een antwoord kunnen bieden.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister, ik dank u voor dit korte antwoord. Ik hoop dat er een gepaste oplossing komt. Ik hoop dat dit niet te lang zal duren want de vraag zal worden gesteld in hoeverre ze de emissierechten nog zullen krijgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de financiële implicaties van de gemeentelijke zoneringsplannen voor waterzuivering

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in de beleidsbrief Leefmilieu bevestigde de minister dat de uitvoering van de richtlijn Stedelijk Afvalwater op maximale snelheid wordt gehouden. Ik citeer uit de beleidsbrief: "De gemeentelijke zoneringsplannen voor waterzuivering worden aan een openbaar onderzoek onderworpen en definitief vastgesteld. Het concept voor de uitvoeringsplannen wordt uitgewerkt en de subsidieregeling voor gemeentelijke rioleringen wordt vereenvoudigd en aangepast met het oog op een effectieve en efficiënte uitvoering van de projecten." (Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 977/1, p.6)

De zoneringsplannen werden voorgelegd aan de gemeenten. Hierover wordt ook een openbaar onderzoek voorzien. De minister erkent dat het zoneringsplan enkel een beleidsvisie is, die nog moet worden gekoppeld aan een investeringsplan, zodat zekerheid ontstaat dat het zoneringsplan ook werkelijk gerealiseerd wordt. Hiertoe heeft de minister beslist om uitvoeringsplannen

op te maken, die alle investeringen vastleggen en bepalen wie welke werkzaamheden moet uitvoeren.

Voor de gemeentebesturen is het van groot belang om de financiële gevolgen van de gemeentelijke zoneringsplannen goed te kunnen inschatten. Het is niet de eerste maal dat dit thema hier wordt besproken en ik ben ervan overtuigd dat het vandaag niet de laatste keer zal zijn. Jaren geleden wees de heer Matthijs reeds op de enorme financiële consequenties van deze Europese kaderrichtlijn. Zijn woorden waren toen bijna profetisch. Ook de VVSG vraagt aan de minister om te werken met realistische uitvoeringstermijnen en wijst op de bijzonder zware financiële consequenties.

Mijnheer de minister, hoe hebben de gemeenten gereageerd op de voorgestelde zoneringsplannen? Zijn de reacties overwegend positief of negatief en hoeveel gemeenten hebben de plannen aanvaard of bezwaar aangetekend? Zijn er eventuele nuances aangebracht?

Hoeveel bedraagt de totale kostprijs op Vlaams niveau en welk deel dient door wie betaald te worden?

Is de minister ervan overtuigd dat de gemeenten vandaag over voldoende elementen beschikken om op een doordachte wijze te kunnen oordelen over de totale kostprijs van de voorgelegde plannen?

Staat de techniek op punt om de zoneringsplannen effectief te realiseren? Zijn de beste beschikbare technieken voorhanden, onder meer in verband met afvoer, leidinggrootte, pompafstand en dergelijke?

Wordt er ondertussen verder gewerkt aan een vereenvoudigde en betere subsidieregeling voor gemeentelijke rioleringen? Hoever staat het hiermee? Zullen deze subsidies toereikend zijn, in het bijzonder voor steden en gemeenten met een groot buitengebied, die relatief gezien grotere kosten zullen hebben?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik heb op een andere parlementaire vraag hierover al wat tekst en uitleg gegeven. Ik meen dat de zoneringsplannen in het algemeen goed onthaald worden en dat de nodige dynamiek bij de gemeenten aanwezig is om dat aan te pakken. Ik wil alle lokale mandatarissen in deze commissie en erbuiten die daartoe bijdragen, hiervoor danken.

Zoals u weet, verloopt het vaststellen van het zoneringsplan in verschillende fasen. De eerste fase is het versturen van het voorontwerp van zoneringsplan aan de gemeente. Eind februari werden de laatste voorontwerpen bezorgd aan de gemeenten. Na deze zending beschikt de gemeente over een termijn van 90 dagen om haar keuze omtrent

individuele of collectieve zuivering te maken. Voor 144 gemeenten was einde februari deze termijn verstreken. 80 percent van deze gemeenten stuurden reeds hun reactie in. De rest van de gemeenten vroeg een verlenging van de termijn aan. Het merendeel van deze gemeenten reageerde conform de voorziene vrijheidsgraden.

Op basis van de ontvangen reactie, maakt de VMM nadien het ontwerp van zoneringsplan op. Dit plan moet door de gemeente onderworpen worden aan een openbaar onderzoek. Eind februari hadden 22 gemeenten hun ontwerp ontvangen en konden zij starten met het openbaar onderzoek. Na het doorlopen van het openbaar onderzoek, het verwerken van de ingediende reacties en de goedkeuring van het eventueel aangepaste plan door de gemeenteraad, kan ik overgaan tot de definitieve goedkeuring van dit plan. Geen enkele gemeente bevindt zich op dit ogenblik in deze eindfase. De eerste definitieve plannen zullen pas einde 2007 ter beschikking zijn en het zal tot medio 2008 duren voor elke gemeente over haar eigen definitief goedgekeurd plan beschikt.

Een concrete raming van de kostprijs op gemeentelijk en bovengemeentelijk niveau, zoals u vraagt, kan ik momenteel niet maken. Ze kan pas worden gemaakt na het vastleggen van het definitieve zoneringsplan. In de fase tussen de opmaak van het voorontwerp van zoneringsplan en de totstandkoming van het definitieve plan doen zich immers een aantal belangrijke verschuivingen voor, die zowel invloed hebben op de totale kostprijs als op het aandeel van zowel de gemeente als het gewest bij de realisatie van het plan.

Op de cd-rom die alle gemeenten ontvangen bij het voorontwerp van zoneringsplan, bevindt zich een overzicht van eenheidsprijzen en de lengte van de rioleringen per zone. Deze informatie laat de gemeenten toe om een eerste inschatting te maken van de kostprijs. De eenheidsprijzen werden afgeleid uit de evaluatie van de dossiers die werden goedgekeurd in het kader van het subsidiebesluit voor de gemeentelijke riolen. Indien de gemeenten beschikken over meer specifieke eenheidsprijzen, kunnen ze uiteraard ook die prijzen gebruiken om een eerste raming op te maken. Daarnaast werd op het voorontwerp van zoneringsplan al indicatief weergegeven waar zich mogelijke overnamepunten tussen het gemeentelijke en het bovengemeentelijke stelsel bevinden. De VVSG beaamde reeds dat de gemeenten over voldoende informatie beschikken om een eerste inschatting te maken van de financiële inspanningen die hun de volgende jaren te wachten staat. Een meer gedetailleerde analyse van de kostprijs zullen de gemeenten ontvangen bij de opmaak van de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen.

Bij het opstellen van de methodologie voor de zoneringsplannen is er uitgegaan van de technieken die ter

beschikking waren op de rioleringsmarkt en die in onze buurlanden reeds hun degelijkheid hebben bewezen. De technieken van de volledig gescheiden stelsels, zowel gravitair als via persleiding, gekoppeld aan pompputten, werden op dat ogenblik nog maar in beperkte mate toegepast in Vlaanderen. Met de opkomst van de volledig gescheiden stelsels, aangemoedigd door een verhoogd subsidiepercentage ingesteld via de aanpassing van het subsidiebesluit in 2002, werden ook in Vlaanderen steeds meer van dergelijke stelsels aangelegd en wordt voortdurend bijkomende ervaring opgedaan.

In 2005 werden de meest recente aanpassingen doorgevoerd aan het subsidiebesluit. Hiermee werd tegemoetgekomen aan de meest dringende en noodzakelijke vereenvoudigingsnoodzaken, zoals een significante inkorting van de procedure via de toepassing van artikel 20, indien de situatie dit vereist. Het is ook aangewezen om een fundamentele aanpassing van het subsidiebesluit te laten sporen met het concept van het gebiedsdekkend uitvoeringsplan. Mijn administratie is hier volop mee bezig.

Wat de financiering van het subsidiebesluit betreft, heb ik ervoor gezorgd dat er voldoende middelen werden vrijgemaakt om de opgelopen subsidieachterstand bij het begin van de zittingsperiode weg te werken. Ik zal in de toekomst bijkomende middelen ter beschikking stellen om de doelstelling van de Kaderrichtlijn Water te halen. Zoals u weet, is dat een heel zware en belangrijke doelstelling. In 2008 is er sprake van 25 miljoen euro extra en in 2009 van 50 miljoen euro extra. Tegen 2009 zal er recurrent ongeveer 120 miljoen euro door het Vlaamse Gewest ter beschikking worden gesteld voor de subsidiëring van de gemeentelijke rioleringen. Sommigen vinden dit nog te weinig, maar het lijkt me toch een belangrijke injectie. Het is misschien moeilijk voor gemeenten om te investeren in iets dat onder de grond zit, en niet erboven. Er zijn echter belangrijke inspanningen gedaan. Dat zal ook in de toekomst het geval zijn.

Naast de verhoogde steun van het Vlaamse Gewest heb ik het, door de reorganisatie van de watersector, ook voor de gemeenten mogelijk gemaakt om in een structurele en fiscaal voordelige financiering te voorzien, via de saneringsbijdrage op de drinkwaterfactuur. Het lijkt me belangrijk dat nogmaals te onderstrepen. Gelet op de Europese Kaderrichtlijn Water zullen de gemeenten immers voort prioriteit moeten geven aan de maximale aansluiting van het afvalwater op de collectoren die naar de zuiveringsstations leiden. Uiteraard moet dit via uitvoeringsplannen gebeuren die realistisch zijn en ook rekening houden met de opnamecapaciteit van de bouwmarkt. De Kaderrichtlijn Water laat expliciet toe dat er rekening wordt gehouden met dergelijke factoren.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, u hebt gelijk als u zegt dat de zoneringsplannen op zich inhou-

delijk worden geapprecieerd door de gemeentebesturen. U hebt ook gelijk als u erop wijst dat er ter zake nog een evolutie is wat de beste beschikbare technieken betreft, en dat we ons mee laten inspireren door buitenlandse ervaringen. U zult echter ook uit mijn vraag hebben begrepen dat ik genuanceerder ben wat de financiële gevolgen betreft. Ik erken dat er een belangrijke financiële inspanning wordt geleverd, maar ik ben er rotsvast van overtuigd, na gesprekken te hebben gevoerd met vele collega's in mijn eigen regio en daarbuiten, dat het geld dat morgen ter beschikking zal zijn, onvoldoende zal blijven om op een realistische wijze de vooropgestelde timing te halen. Ik vind dat we dat regelmatig duidelijk moeten maken aan de Vlaamse Regering.

De heer Patrick Lachaert: Misschien kan er een andere oplossing komen. Er zijn andere mogelijkheden dan de gesuggereerde. Als de lat iets lager wordt gelegd wat de gemeentelijke opdracht betreft, en iets hoger wat de gewestelijke opdracht betreft, rekening houdend met het feit dat het gewest zeer goedkoop kan lenen, dan zijn er misschien mogelijkheden.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik wil de heer De Meyer bijtreden. Sommige gemeenten hebben ook al in het verleden aanzienlijk geïnvesteerd in een rioleringsstelsel, maar worden ook nog geconfronteerd met een heel zware kostprijs wat de buitengebieden betreft, waar er heel veel IBA's moeten komen. Het is heel belangrijk dat die gemeenten, met het oog op hun berekeningen en langetermijnplanning, de zekerheid hebben dat Vlaanderen hen de komende jaren zal blijven steunen. Het kan niet dat die steun over enkele jaren zou wegvallen, omdat de nodige middelen niet kunnen worden vrijgemaakt.

De heer Patrick Lachaert: De gemeentelijke inspanning is begroot op 780 miljard oude Belgische frank.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: U herinnert zich dat ik in 2006 een vraag gesteld heb over IBA's (*Hand. VI. Parl. 2005-06, nr. C139*). Ik geloof dat u daar nu mee bezig bent, want momenteel wordt er al nieuwbouw gezet.

De voorzitter: Op die vraag werd op 15 februari 2007 een antwoord geformuleerd (*Hand. VI. Parl. 2006-07, nr. C104*).

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over problemen bij de realisatie van de nabestemming van ontgonnen kleigronden

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de minister, u weet dat ontginning een gevoelig thema is, waarbij een evenwicht moet worden gezocht tussen de verschillende betrokkenen. Ik ben bezorgd om de correcte uitvoering van die evenwichtsoefening, ook in de laatste stap van het proces: de invulling van de nabestemming.

Het kan niet de bedoeling zijn dat de bestemming van ontgonnen gebieden wijzigt. Vorig jaar bevestigde u dat sinds de inwerkingtreding in 2004 van het Oppervlakte-delfstoffendecreet, de ontginners financiële waarborgen moeten geven om de realisatie van de eindafwerking van de ontgonnen percelen te waarborgen. Wanneer een ontginning de opgelegde eindafwerking niet realiseert of als de eindafwerking niet voldoet, kunt u de financiële waarborgen voor de eindafwerking op eerste verzoek aanwenden om in de plaats van de ontginning de opgelegde eindafwerking te realiseren. Dit om te vermijden dat er kraters achterblijven in het landschap.

Om de kraters op te vullen moet er een milieuvergunning worden afgeleverd. Hieromtrent staan er in de Kempen meerdere dossiers ter discussie, waaronder Herselt en Merksplas. Men is niet bereid de vooropgestelde nabestemming terug in te vullen, omdat dit in strijd zou zijn met het Natuurdecreet. Men stelt dat ontginning van een grond enige tijd duurt, waarbij bepaalde stukken braak blijven liggen. Er komt water in de putten, dat fauna en flora aantrekt. Dat geeft problemen met het Natuurdecreet. De ontginners werpen het bewerken van de braakliggende grond op als alternatief, maar dat lijkt me verloren energie.

Daarnaast besliste u in 2006 om op korte termijn en in het kader van het Oppervlakte-delfstoffendecreet, per oppervlakte-delfstoffenplan een beoordelingscommissie op te richten die moet instaan voor de objectieve beoordeling van de daadwerkelijke en kwaliteitsvolle realisatie van de nabestemming voor landbouw.

Op welke manier kunt u in de probleemdossiers uit de Kempen de vooropgestelde nabestemming alsnog garanderen? Welke initiatieven zijn er ondertussen genomen om werk te maken van de beoordelingscommissie die zal toezien op de afgeleverde kwaliteit van de grond en de uitgevoerde herstellingswerken? Binnen welke tijdspanne ziet u de realisaties?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Ik schets voor u de volledige context van het decreet Natuurbehoud.

Ontginningen zijn tijdelijke activiteiten, waarbij na de stopzetting van deze activiteit het gebied een andere bestemming krijgt. De ontginners moeten de opgelegde eindafwerking opleveren zodat daarop de nabestemming kan gerealiseerd worden. Sinds de inwerkingtreding in 2004 van het Oppervlakte-delfstoffendecreet moeten de ontginners inderdaad financiële zekerheden stellen. Dit betekent niet alleen dat te allen tijde de kosten voor de realisatie van de eindafwerking gewaarborgd zijn, maar ook dat de heropvulling nauw aansluitend op de ontginning zal gebeuren. De financiële zekerheden moeten immers worden opgebouwd naargelang de opeenvolgende ontginningsfasen worden aangesneden, maar kunnen omgekeerd ook worden afgebouwd indien in tussentijd reeds ontgonnen delen worden heropgevuld en opgeleverd en deze goed worden bevonden door de administratie. Een ontginning heeft er dus alle belang bij om reeds tijdens de ontginning aan heropvulling te doen.

Dit betekent dat de geschetste problematiek zich in de toekomst veel minder zal voordoen.

Voor wat de huidige problemen betreft in verband met de aanvraag van een bouw- en milieuvergunning voor de heropvulling moet inderdaad rekening gehouden worden met artikel 16 van het decreet Natuurbehoud. Dit stelt dat de overheid er bij een vergunningsplichtige activiteit zorg voor moet dragen dat er geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan, en daartoe moet de overheid desgevallend de vergunning of toestemming weigeren dan wel redelijke voorwaarden opleggen om de schade te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen. Dit betekent echter dat voor op te vullen ontginningsgebieden die niet gelegen zijn in VEN- of SBZ-gebieden (SBZ: speciale beschermingszone), op basis van dit artikel niet met enig gevolg negatief advies kan afgeleverd worden voor de onvermijdbare natuurschade.

De verplichting van artikel 16 beperkt zich immers tot de vermijdbare schade. Het voorkomen van onvermijdbare schade, evenals de verplichting tot compensatie van natuurschade, geldt enkel in VEN- of SBZ-gebieden. Elk project dient in concreto beoordeeld te worden, maar in het geval van vergunningsaanvragen voor opvullingen van ontginningsgebieden gelegen buiten VEN- of SBZ-gebied, zal het vaak om onvermijdbare schade gaan omdat niet goed ingezien kan worden hoe met het project van de opvulling, in de veronderstelling dat die nodig is om de nabestemming te realiseren, schade aan de eventueel ontstane natuur vermeden kan worden. Indien de opvulling dus noodzakelijk is voor de realisatie van de nabestemming, bijvoorbeeld om landbouwactiviteiten mogelijk te maken in een zone met agrarisch gebied als nabestemming, dan zal de schade aan de natuur op de bodem van de groeve onvermijdbaar zijn, maar het toebrengen

van deze onvermijdbare schade aan de natuur is niet verboden. Voor dossiers waar mogelijk een en ander is misgelopen, is het aangewezen om na overleg, een nieuw dossier in te dienen.

In antwoord op uw vraag naar de timing in de Kempen kan ik het volgende antwoorden. Bij de definitieve vaststelling van het bijzonder oppervlaktedelfstoffenplan 'Klei van de Kempen' op 1 december 2006 heeft de Vlaamse Regering beslist om een ontwerp van besluit op te maken waarbij per bijzonder oppervlaktedelfstoffenplan een beoordelingscommissie wordt opgericht. Die commissie moet een objectieve beoordeling maken van de daadwerkelijke en kwaliteitsvolle realisatie van de nabestemming, voor de ontginningsgebieden aangeduid met een nabestemming landbouw. Tevens zal deze commissie een bepalend advies uitbrengen in het kader van de fasering en zonering, om te kunnen overgaan tot een volgende fase of zone.

Omdat de beoordeling van de landbouwkundige kwaliteit van een heropvulling volledig nieuw is, loopt onder-tussen een studie die nagaat welke voorwaarden en parameters relevant zijn voor een kwaliteitsvolle landbouw naderhand. Deze studie werd toegekend aan de Bodemkundige Dienst van België en is op 17 januari van start gegaan. De studie wordt begeleid door een stuurgroep, waarin onder andere vertegenwoordigers van de betrokken administraties, wetenschappers en praktijkonderzoekers zetelen. De resultaten van deze studie en de ervaringen van de stuurgroep zullen de basis vormen voor de samenstelling van de beoordelingscommissies en de te hanteren werkwijzen. De duur van de studie bedraagt twaalf maanden. Het gaat dus om begin volgend jaar.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Bedankt voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik hoop dat de groep mee is op het moment dat de eerste plannen van start gaan en dat de mensen via een vooronderzoek de grondkwaliteit kunnen vergelijken. Ook voor de beoordelingscommissie hoop ik op een volwaardige vertegenwoordiging van alle betrokkenen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
